

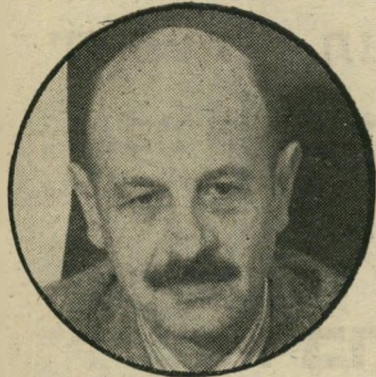
אורי אבנרי במועדון העיתונאים:

ראשיהמשלה צריך להיבחר אישית בבחירות כלליות * הכנסת

היא בדיחה עגומה * אם לא תקום חזית רחבה. נתייצב לבחירות

ככוח עצמאי * ההסתדרות שוקעת בביצה של שמן-זית זך

סיכום ביניים

יגאל ידן
תעודת זהות מפורסת

את תפקידה. חסר אבר חיוני בגוף הי מדינה.

● בשנתיים האחרונות הפכה הכנסת בדיחה עגומה. הסמל העליון של המצב הוא רצונם של חברי הכנסת לגרש את הטלוויזיה מן הכנסת, כדי שהאזרחים לא יוכלו לראות במו עיניהם מה מתרחש שם. (כדאי לחזקר שלפני שהטלוויזיה זיה הראתה את מראה מליאת הכנסת, הייתי מפרסם ב"העולם הזה" רשימה שבועית של נוכחים ונעדרים במליאה.)

● לפי עדותם פה אחד של כל חברי הכנסת הוותיקים שעימם דיברתי, כולל כל חברי המשלה שהיתה לי הזדמנות לשאול לדעתם, הכנסת השמינית היא הכנסת הגרועה ביותר שהיתה אי פעם.

ויריבים כאחד — שהשארנו מאחורינו בכנסת חלל ריק שטרם התמלא, וספק אם יש מי המסוגל למלא אותו מלבד דנו.

שינוי פני

המערכת

● לאחרונה הועלה מחדש חזון-התע"תועים של שינוי שיטת הבחירות, כמרפא לכל המכאובים של המערכת הפוליטית. אני משוכנע כי המרפא גרוע מן המה"לה. שיטת בחירות אזורית — בתנאי הארץ שלנו — תביא להתפרקות סופית של המערכת, ולבחירת כנסת המורכבת מראשי-חמולות, בעלי מוסר מפוקפק וכזרי מיזערי. הנהגת שינוי זה יביא בהכרח לירידה חמורה עוד יותר של רמת חברי הכנסת, בניגוד לכוונות הטובות ולאש-ליות של בעליו.

● הרפורמה האמיתית הדרושה היא הפרדה בין הרשות המבצעת ובין הרשות המחוקקת, כדי לשחרר את הכנסת מן הלחץ המתמיד של השלטון, המבקש להפכה לחותמת-גומי.

● משום כך אני דוגל בהנהגת מישי"טר נשיאותי, כאשר הנשיא הוא ראש-הממשלה ונבחר בבחירות ישירות, כל-ליות, ואישיות על-ידי כל האזרחים — דוגמת ארצות-הברית. הנשיא הוא שיריב כיב את הממשלה, וזו תכה במשך ארבע שנים — מבלי שהכנסת תוכל להפיל אותה, אך גם מבלי שהכנסת תצטרך להשתעבד לה.

● אני מאמין כי דמוקרטיה מחייבת שילטון נבחר חזק, שאינו תלוי בכל משב-רוח חולף — ובאותה מידה היא זקוקה לפרלמנט חזק, בלתי-תלוי, שחבריו יוכלו למלא את תפקידם מבלי לחשוש שכל ביקורת וכל יוזמה שלו יפיל את הממשלה ויגרור לתהוה-והוה.

● אין ספק שאנו זקוקים לשינוי יסודי של המערכת הפוליטית כולה. המערכת המיפלגת הקיימת, או על-ידי הח"כ לפת מיפלגה קיימת אחת בשניה. שמונה שנות כהונתי בכנסת, תוך הסתכלות מק-רוב בפעולת המערכת, לימדו אותי שאין

ירוחם משי
יציאה לפנסיה

● יש לכך שתי סיבות עיקריות: ההסתאבות הסופית של סיעת-הליכוד, שאינה ממלאה עוד שום תפקיד פרלמנטי טרו הראוי לשמו, מילבד נאומיו המבריקים קים השיגרתיים של מנחם בגין.

● היעלמו של הסיעות הקטנות, ששילאו תפקיד מכריע להחייאת הפרלמנט בכניסת השישית והשביעית.

● רוב הסיעות החדשות לוקות באפ-סות אינטלקטואלית ובחסר-כישרון פרי-למנטרי, ואילו הח"כים הצעירים מהמיפ"לגות הגדולות עוסקים ברובם בתעלולי-פירסומת וזלים וחסרי-ערך, ואין להם עניין אלא בכותרת בעיתון של מחר.

● מילחמת יום-הכיפורים נתנה דווקא לכנסת זו הזדמנות חד-פעמית לחולל רפורמות גדולות בכל מערכות חיינו. אך נראה כי הדבר אינו אפשרי, מפני שהכנסת עצמה זקוקה לרפורמה יותר מכל מוסד אחר.

● סיעתי חוללה מהפכה בראשית הכניסת השישית. עד עצם היום הזה מחקות כל הסיעות את שיטות-העבודה שיצרנו, אך בלי הישר האינטלקטואלי והדבקות במשימה, שאנו השתדלנו להצטיין בהם. מעניין לציון כי כל הרעיונות החשובים הנדונים כעת בכנסת — בלי יוצא מן הכלל — הם פרי יצירתה של סיעתנו, כגון: הסעה-חינם של חיילים, התרת הפלות מלאכותיות, נישואין וגירושין אז-רחיים לכל דורש, הנהגת קוורום במליאת הכנסת, שירות-בריאות ממלכתי לכל, הקמת שירות כבאים ארצי, הקמת רשות-חופים ארצית. אולי כדאי להזכיר כי סיעתנו היא שהעלתה בכנסת את חובת חגורות-הבטיחות, הנהגת עיטורים לחיי-לי צה"ל, ועוד.

● אין ספק — ובכך מודים ידידים

ביום השישי האחרון אירע בבית-העיתונאים כתליאכוב מאורע יוצא-דופן. בפעם הראשונה אירח מועדון-העיתונאים, עלימי הזמנתו, את אורי אבנרי. היה בכך אקט סימלי, אחרי שבמשך שנים רבות החרימו מוסדות העתונות את "העולם הזה".

● בראשית דבריו הודה אבנרי למארחיו ועמד על משמעות ההזמנה. על כך ענה המארח, העיתונאי לוי יצחק הירושלמי, בשם הנהלת האגודה, כי ההחלטה להזמין את אבנרי נתקבלה פה-אחד. אומנם היו עיתונאים שמחו על החלטה זו, אך "מי שתובע חופש-ביטוי לעיתונות, חייב לקיים מוצאה זו קודם-כל כביתו שלו." המועדון מזמין אישים בעלי דעות שונות, מאריק שרון ועד יגאל ידן, "ואורי אבנרי שייך למוינן הפוליטי של המדינה הזאת."

● תחת לשאת נאום, העלה אבנרי באופן טלגרפי שורה של רעיונות והערות. תחילה הביע הזדהות עם דניאל בלוך, הפרשן המדיני של "דבר", שאמו נרצחה באנטבה, וחודע כי פנה לאישים הפלסטיניים, שעמם יש לו קשר, בבקשה שיתערבו למען שיחרורה של דורה בלוך, אם היא עדיין בחיים.

● להן דיברו אבנרי במסיבה:

ליבצע אנטבה

● תודת פולנו נתונה ללוחמים, שביצעו את הפעולה הנועזת באנטבה. ברור חי, אני מנח מרחם על קיברו של יוני, ומביע את הערכתי העמוקה לחבריו.

● אני סבור כי ההחלטה לבצע את הפעולה, בתנאים המסויימים שהיו, היתה מוצדקת.

● אני רוצה להעלות על נס את כושר-ההחלטה של יצחק רבין, שנתגלה מחדש בפרשה זו. הייתי איש-הציבור הי ראשון במדינה שהציע את יצחק רבין כראש-הממשלה, עוד בשנת 1969, ואני רואה בו גם כיום אדם המסוגל להחליט החלטות שוטפות בצורה רציונלית, שקו-לה ואחראית.

● לעומת זאת, יש לי ביקורת קשה מאד על יצחק רבין כמנהיג המסוגל להציע ולבצע פיתרונות לטווח ארוך לבע-יות-היסוד של המדינה. ממשלה אינה מופקדה של אירגון-קומנדו, ובסופו של דבר יש לבחון אותה על-פי כושרו לפ-תור את בעיות-היסוד של המדינה, בעיות-פנים ובעיות-חוץ כאחת.

● הדבר רלוונטי גם לבעיית הטרור: מזה שנים רבות אני חוזר על המשל-הפשוט הזה: הטרור דומה להקת תור-ים, ואילו הביצה היא הבעיה הפלס-

יונאי
פרחים על קיברו

זו. אם נשמע לעצת אחיתופל וננהיג עו-נשימוות, יביא הדבר לרציחות הדדיות ללא אבחנה, בכל רחבי העולם.

● פעולת אנטבה, שזקפה את קומתם של רבים, ושהעלתה את המוראל למי שהיה זקוק לכך, צריכה לנטוע בנו מה-דש את הביטחון בכך שאנחנו מסוגלים לפתור בעיות קשות, מתוך ביטחון עצמי והרגשה של כוח. הבעייה העיקרית שיש לפתור אותה היא הבעייה הפלסטינית.

● ובמישור המעשי: חבל שיצחק רבין לא ניצל את התחזקות הממשלה כדי לשים קץ לפרשה האומללה של קדום ולבעיות מטרידות אחרות שנשארו ללא-תשובה בתקופת חוסר-האונים של הממ-שלה.

יצחק רבין
הביצה לא יבשה

הכנסת אינה

מתפקדת

● המערכה הפוליטית שלנו אינה יכו-לה לתפקד, כאשר הכנסת אינה ממלאה

טינית הבלתי-פתורה. אפשר להרוג מאה יתושים, אלף יתושים ומיליון יתושים, אולם להצטיין בכך מעל לכל המשוער. ואף החללה הקיצונית ביותר בחריגת יתושים לא תפתור את הבעייה. הבעייה תיפתר רק עם יבוש הביצה.